

[Jørgen Gram.]

Vedrørende Rømø-Diget ønsker jeg at gøre nogle Bemærkninger i Anledning af, at en Del af Lodsejerne er blevet foruroliget ved de faldne Udtalelser om, at Landvindingen tilfalder Staten, idet dette skulde komme i Modstrid med tingbogsført Ret, som Lodsejere eller Digelag har til et vist Areal fra Strandkanten. Dette bør naturligvis ikke være Tilfældet, og det er jo heller ikke Ministerens Mening. Men jeg vil dog gerne bede Ministeren bekræfte, at ingen skal afstaa nogen af sine Ejendomsrettigheder. Dette er, saa vidt jeg har forstaaet det, ogsaa Ministerens Mening.

Men vi har jo fra vort Partis Side ønsket, at vi straks ud over Bygningen af Dæmningen gik i Gang med Landvindingen, og til Begrundelse af dette har Udvalget ønsket en Udtalelse fra Sagkundskaben om, hvorvidt man ikke ansaa de i Udlandet og herhjemme indvundne Erfaringer for saa fyldestgørende, at man straks kunde gaa i Gang med Landvindingen. Paa denne Forespørgsel er der kommet et Svar fra Vandbygningsdirektoratet, der efter min Mening mildest talt er noget mærkelig. Man har altsaa fra vor Side ønsket en Udtalelse fra Sagkundskaben og faar det Svar fra Vandbygningsdirektøren, at man frakender sig selv Sagkundskab, endog i den Grad, at man egentlig forringer Værdien af den Betænkning, hvorpaa hele Projektet om Rømø-Diget er opbygget. Det synes mig, at helt saadan burde man ikke have optraadt, idet vi afgjort har Erfaringer for, hvordan Virkningen har været i Udlandet. Og i Udlandet kommer man, hvad der peges paa i Svaret, til den modsatte Konklusion af, hvad man gør her i Besvarelsen, den nemlig, at selv om man intet videnskabeligt Bevis har for, hvordan Landvindingen fra Havet foregaar, saa lader man Kendsgerningerne tale og gaar i Gang med Landvindingen. Her ønsker man altsaa foreløbig at lade dette bero. Vi har fra Ministerens Side under Udvalgsarbejdet faaet en Udtalelse om, at Ministeren allerede inden Rømø-Dæmningsens Udførelse vilde gaa i Gang med Landvindingsarbejdet, hvis man fik Erfaringer for, hvordan den nye Dæmning vilde virke. Dette har vi i Udvalget erklæret os tilfredse med. Men Sagen er jo den, at selve Tilslikningen kun vil foregaa, skal vi sige 7 km paa hver Side af Dæmningen. Derudover vil Dæmningen sandsynligvis ingen Indflydelse have, og der vilde da efter mit Partis Mening ikke være noget i Vejen for, at man allerede nu gik i Gang med et Arbejde, der ligger paa Linie med det, man

mener at opnaa ved Bygningen af Rømø-Dæmningen.

Man har gennem Aartier vidst, at med en lille Arbejdsindsats kan der indvindes adskilligt. Jeg vil spørge Ministeren paa mit Partis Vegne, om det ikke var betimeligt allerede nu at gaa i Gang med det Arbejde, der ligger paa Linie med Bygningen af Rømø-Dæmningen. Ved første Behandling bad jeg Ministeren undersøge, om det ikke var rigtigt, at der kom en bestemt Aftale med Lodsejerne, enten det nu var de private eller Digelaget, om Samarbejde ud i Fremtiden, fordi disse jo har anset som deres Ejendom en Landstrækning et Stykke ud i Havet, der ligger under det højeste Maal, hvor Vegetation kan fremkomme. Naar Ministeren nu gaar i Gang med Landvindingsarbejdet, er det givet, at dette maa ske under Hensyntagen til den Landstrækning, der tilhører de enkelte, og jeg vil bede Ministeren om at give Tilsagn om, at der optages Forhandlinger, ligesom jeg vil bede Ministeren udtale sig om paa hvilke Vilkaar Ministeren mener, at Beboerne kan faa Del i de Opgrødearealer, som ved Arbejdet maatte fremkomme.

Formanden: Under Hensyn til, at Betænkningen er ganske enstemmig fra Udvalgets Side og der ikke foreligger noget Ændringsforslag, vil jeg meget henstille til Talerne ikke at brede sig alt for stærkt.

Petersen (Røj): Jeg skal rette mig efter Formandens Henstilling og gøre det ganske kort. Jeg skal kun gøre et Par Bemærkninger med Hensyn til Rømø-Dæmningen angaaende Forhold, som jeg har henledt Ministerens Opmærksomhed paa under Udvalgsbehandlingen. Efterhaanden som Dæmningsarbejdet skrider frem, vil der sikkert finde Tilslikning Sted ved Siden af Dæmningen og ind imod Land, og jeg vil derfor mene det rigtigt, at der samtidig laves Grøbning og Slikgaarde for at komme Naturen til Hjælp, saadan som man har gjort ved andre Dæmninger af lignende Art sydpaa med godt Resultat. Men da Digelaget for Ballum Dige mener at have Tilslikningsretten ogsaa ud i Vadehavet — en Ret, som Digelaget i sin Tid har købt af Lodsejerne —, maa der skaffes Klarhed i dette Forhold, og enten maa det Arbejde, der skal gøres for at faa Landvinding og derved fremme Tilslikningen, ske sammen med Digelaget, der har et Areal, som er delvis bevokset, eller ogsaa maa Staten overtage hele Arealet ind til Diget og saa foretage hele Landvindingsarbejdet.